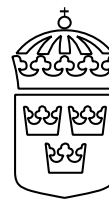

Regeringens proposition

2024/25:5

En rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelser

Prop.
2024/25:5

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 september 2024

Ulf Kristersson

Niklas Wykman
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition föreslår regeringen att det ska införas en rätt för licenshavare med licens för vadhållning enligt 8 kap. spellagen (2018:1138) att för vissa ändamål behandla uppgifter om att någon kan ha begått ett visst brott. Det föreslås vara tillåtet att behandla sådana personuppgifter om det är nödvändigt för att granska ett spel om pengar i syfte att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslig verksamhet, för att kontrollera och rapportera avvikande spelmönster och misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadhållning samt för att kontrollera och rapportera om en spelare deltagit i vadhållning i strid med idrottens regelverk om matchfixning.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 februari 2025.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Behandling av personuppgifter	5
4.1	Det krävs rättsligt stöd för att behandla personuppgifter.....	5
4.2	Behandling av uppgifter om lagöverträdelse	6
5	Licenshavare och arbetet mot matchfixning, spelfuskbrott och andra överträdelse.....	7
5.1	Matchfixning.....	7
5.2	Macolinkonventionen.....	8
5.3	Spelmarknaden och licenshavare	8
5.4	Förbud mot matchfixning och spelfusk.....	9
5.5	Licenshavares arbete för att upptäcka spelfusk och andra överträdelse	9
5.6	Informationsdelning om misstänkt matchfixning.....	10
5.7	Behandling av personuppgifter i arbetet mot matchfixning	11
6	En utökad rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse.....	12
7	Ikraftträdande.....	17
8	Konsekvenser.....	18
8.1	Förslagets förenlighet med målet på spelmarknaden.....	18
8.2	Förslagets förenlighet med målet för den statliga idrottspolitiken	18
8.3	Konsekvenser för aktörerna på den svenska spelmarknaden.....	18
8.4	Konsekvenser för staten	19
8.5	Alternativa åtgärder är inte tillräckliga.....	19
8.6	Förslaget är förenligt med EU-rätten.....	20
8.7	Förslaget behöver inte anmälas till Europeiska kommissionen	20
9	Författningskommentar.....	20
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian En rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse (Fi2024/00220).....	22
Bilaga 2	Lagförslaget i promemorian	23
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	24
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	25
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 september 2024		26

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2024/25:5

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138).

2 Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 8 § spellagen (2018:1138) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

8 §¹

Personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas av dem som anges i 7 §, om sådana *personuppgifter* behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas av

1. licenshavare med licens för vadhållning enligt 8 kap., om sådana uppgifter behandlas för de ändamål som anges i 5 § 4, 5 eller 8, och

2. dem som anges i 7 §, om sådana uppgifter behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2025.

Finansdepartementet remitterade i oktober 2021 departementspromemorian Åtgärder mot matchfixning och olicensierad spelverksamhet (Ds 2021:29). Lagförslagen i promemorian behandlades i propositionen Åtgärder för att säkerställa en sund och säker spelmarknad (prop. 2022/23:33). Efter beslut av riksdagen (bet. 2022/23:KrU7, rskr. 2022/23:189) trädde lagändringarna i kraft den 1 juli 2023. Regeringen beslutade även om ändringar i spelförordningen som trädde i kraft samma datum (SFS 2023:310).

I samband med beredningen av promemorians förslag identifierades ett behov av en översyn av vissa licenshavares möjligheter att behandla sådana personuppgifter som rör lagöverträdelse som innefattar brott. Det gäller för sådana licenshavare som har licens för vadhållning enligt 8 kap. spellagen (2018:1138). Mot den bakgrunden tog Finansdepartementet fram departementspromemorian En rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse. Promemorian remitterades av Finansdepartementet i januari 2024. En sammanfattning av promemorian och dess lagförslag finns i *bilaga 1* respektive *bilaga 2*. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2024/00220).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 20 juni 2024 att inhämta Lagrådets yttrande över ett lagförslag som överensstämmer med lagförslaget i *bilaga 2*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. Lagrådet lämnade förslaget utan erinran. I förhållande till lagrådsremissen har förslaget ändrats vad gäller datum för ikraftträdande.

4 Behandling av personuppgifter

4.1 Det krävs rättsligt stöd för att behandla personuppgifter

Sedan den 25 maj 2018 utgör Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning, grunden för generell personuppgiftsbehandling inom EU.

I EU:s dataskyddsförordning regleras bl.a. grundläggande principer för behandling av personuppgifter och i förordningen finns bestämmelser om t.ex. rättslig grund för behandling av personuppgifter, den registrerades rättigheter, personuppgiftsansvar och tillsyn över personuppgiftsbehandling. Där finns också bestämmelser om när det är tillåtet att behandla s.k. känsliga personuppgifter samt personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott. För att behandling av

personuppgifter ska vara förenlig med EU:s dataskyddsförordning krävs att det finns en rättslig grund för behandlingen. De rättsliga grunderna räknas upp i artikel 6.1 i förordningen. Där anges att behandlingen är tillåten om den är nödvändig bl.a. för att fullgöra en rättslig förpliktelse som vilar på den personuppgiftsansvarige (led c) eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (led e). Enligt artikel 6.3 första stycket i förordningen ska grunden för behandlingen fastställas i unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.

Kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning finns i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Av 1 kap. 2 § dataskyddslagen framgår att bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning och lagen även gäller vid behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten. Enligt 2 kap. 2 § dataskyddslagen får personuppgifter behandlas med stöd av artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning, om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, av kollektivavtal eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning.

4.2 Behandling av uppgifter om lagöverträdelse

EU:s dataskyddsförordning innehåller en särskild bestämmelse om personuppgifter som rör lagöverträdelse, som innebär att behandling av sådana uppgifter får utföras endast under kontroll av en myndighet eller då behandling är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs (artikel 10). Av 3 kap. 9 § första stycket dataskyddslagen framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om i vilka fall andra än myndigheter får behandla sådana personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning. Enligt 5 § förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter som rör lagöverträdelse som innefattar brott behandlas av andra än myndigheter om behandlingen är nödvändig för att rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras, eller för att en rättslig förpliktelse enligt lag eller förordning ska kunna fullgöras. Exempelvis kan en uppgiftsskyldighet i lag eller förordning vara en sådan rättslig förpliktelse som innebär att sådan nödvändig behandling av en uppgift är tillåten.

Utifrån EU-domstolens praxis står det klart att information om ett rättsligt förfarande som inlett mot en fysisk person, t.ex. uppgifter om förundersökning och rättegång, utgör personuppgifter som rör lagöverträdelse som innefattar brott. Detta gäller enligt domstolen oberoende av om det brott som personen åtalats för faktiskt har styrkts eller inte under domstolsförfarandet (dom GC m.fl. C-136/17, EU:C:2019:773, punkt 72). Det är dock inte klarlagt i vilken utsträckning brottsmisstankar i övrigt omfattas av det aktuella uttrycket. EU-domstolens praxis ger inte något

svar på frågan. Integritetsskyddsmyndigheten har i ett rättsligt ställnings- tagande den 8 december 2021 (IMYRS 2021:1) dragit slutsatsen att en uppgift om brottsmisstanke kan utgöra en uppgift om lagöverträdelse. För det bör det dock krävas att uppgifterna har en viss konkretionsgrad. En tillräcklig konkretionsgrad har, enligt myndigheten, nåtts om uppgifterna avser ett visst brott eller en viss brottskategori eller om sammanställda uppgifter motsvarar de objektiva rekvisiten i en straffbestämmelse.

5 Licenshavare och arbetet mot matchfixning, spelfuskbrott och andra överträdelser

5.1 Matchfixning

Den stora och snabba omsättningen av pengar som ofta förekommer inom spelverksamhet medför betydande risker för att verksamheten utnyttjas för t.ex. manipulering av sporthändelser kopplad till vadhållning, s.k. matchfixning. Med matchfixning brukar normalt avses manipulation av en idrottstävling där idrottare, tränare, ledare, domare eller andra deltagare försöker påverka utgången i en tävling eller enstaka händelser i tävlingen i syfte att ge sig själva eller andra ekonomisk vinning (prop. 2017/18:220 s. 217). Matchfixning drabbar i första hand individuella lag och idrottare, men är i det långa loppet också systemhotande för idrottsrörelsen. Uppgjorda matcher är ett av de största hoten mot idrotten i dag. Matchfixningsproblematiken omfattar alltifrån enskilda idrottares eller funktionärs brottslighet till organiserade kriminella nätverk. Denna problematik är därför en prioriterad fråga för myndigheter, idrottsrörelsen och brottsbekämpande organ över hela världen (jfr samma prop. 2017/18:220 s. 72, 192 och 217). Polisens nationella operativa avdelning (Noa) presenterade den 25 augusti 2023 rapporten *Idrottskorruption (A488.993/2023)*. Uttrycket *idrottskorruption* omfattar bl.a. matchfixning. Av rapporten framgår att Noa gör bedömningen att idrottskorruptionen i Sverige är i ett expansivt skede och att aktörerna bakom korruptionen ofta ingår i kriminella grupperingar som även bedriver annan brottslig verksamhet, såsom vapen- och narkotikabrott. I rapporten anges att brottsupplägget vid matchfixning vanligen består av flera olika steg. En huvudman, som ofta har kopplingar till organiserad brottslighet, rekryterar en idrottare eller annan person som ska utföra själva manipulationen. Rekryteringen kan ske genom exempelvis mutor, hot eller utpressning. Därefter instruerar huvudmannen hur personen ska manipulera en idrottshändelse, t.ex. påverka utgången i en fotbollsmatch. Manipulationen ökar sannolikheten för visst resultat och brottsvinster kan uppstå genom vadhållning. De vinster som uppstår kan sedan återinvesteras i nya rekryteringar. Matchfixning kan också användas som ett led i penningtvättsupplägg där det är möjligt att tjäna pengar samtidigt som pengar tvättas.

5.2 Macolinkonventionen

Macolinkonventionen (Council of Europe Convention on the Manipulation of Sports Competitions, Council of Europe Treaty Series – No. 215, Magglingen/Macolin, 18.IX.2014) har utarbetats för att stärka det internationella samarbetet mot uppgjorda matcher. Syftet med konventionen är att bekämpa manipulation av resultat inom idrottstävlingar för att skydda idrottens integritet och etik i enlighet med principen om idrottens oberoende (artikel 1.1). Ett av målen med konventionen är att förebygga, upptäcka och ingripa mot nationell eller gränsöverskridande manipulation av nationella och internationella idrottstävlingar. Ett annat mål är att främja nationellt och internationellt samarbete mot manipulation av nationella och internationella idrottstävlingar, mellan berörda offentliga myndigheter samt med organisationer som är delaktiga i idrott och vadshållning inom idrott (artikel 1.2). Konventionen ställer bl.a. krav på att konventionsstaterna underlättar informationsutbyte mellan relevanta aktörer samt utser en nationell plattform som ska fungera som en informationscentral och distributör av information (artikel 12 och 13).

Sverige är varken som land eller som medlemsstat i EU ansluten till Macolinkonventionen, men konventionen har beaktats i samband med utformningen av den svenska spelregleringen (se t.ex. prop. 2022/23:33 s. 29, 38, 39, 42, 44 och 48 och prop. 2017/18:220 s. 124, 125 och 192). Åtgärder har också vidtagits för att Sverige ska uppfylla de krav som ställs i Macolinkonventionen. Regeringen beslutade exempelvis den 2 maj 2024 om ändringar i spelförordningen (2018:1475) som innebär att Spelinspektionen får en stärkt samordnande roll i arbetet mot matchfixning och att myndigheten ska inrätta en plattform för informationsutbyte vid misstänkt matchfixning (SFS 2024:256). Spelinspektionen har också fått ett utökad anslag för budgetåret 2024 för bl.a. detta (prop. 2023/24:1 utg.omr. 17 avsnitt 18).

Frågan om Sverige ska ansluta sig till Macolinkonventionen bereds inom Regeringskansliet.

5.3 Spelmarknaden och licenshavare

Den svenska spelmarknaden omreglerades den 1 januari 2019 när spelagen trädde i kraft. Syftet med omregleringen var bl.a. att återta kontrollen över spelmarknaden, stärka kanaliseringen till lagligt spelande och skydda svenska konsumenter från olicensierat spel (se t.ex. prop. 2017/18:220 s. 1, 82, 86 och 211). Den nya spelregleringen bygger på ett licenssystem, där alla som agerar på den svenska spelmarknaden ska ha en licens och aktörer utan licens ska stängas ute. Regleringen är tillämplig på allt spel om pengar som tillhandahålls i Sverige, även spel över internet som riktas till den svenska marknaden (3 kap. 3 § jämförd med 1 kap. 2 § spellagen).

Licenshavarnas spelverksamhet ska enligt regleringen vara lämplig ur allmän synpunkt samt bedrivs på ett sunt och säkert sätt, under offentlig kontroll. Det ställs krav på ett starkt konsumentskydd, en hög säkerhet i spelen och att licenshavare har förutsättningar för att kunna upptäcka och motverka brottsliga gärningar som är förknippade med spel.

I samband med omregleringen av den svenska spelmarknaden infördes flera verktyg för att motverka matchfixning. Den som otillbörligen vidtar en åtgärd som är ägnad att påverka utgången av ett spel kan dömas för spelfuskbrott (19 kap. 4 § spellagen). För att en åtgärd ska anses vara otillbörlig krävs att åtgärden vid en helhetsbedömning framstår som avvikande, onaturlig, vilseledande, bedräglig eller på annat sätt i strid med det regelverk som styr spelet om pengar (prop. 2017/18:220 s. 227). Straffskalan för spelfuskbrott av normalgraden är fängelse i högst två år och för grovt brott fängelse i lägst sex månader och högst sex år (19 kap. 4 och 5 §§ spellagen). Det är vidare förbjudet att erbjuda vadhållning på evenemang där den övervägande delen av deltagarna är under 18 år (8 kap. 2 § 2 spellagen).

Spelinspektionen har bemyndigats att meddela föreskrifter om förbud eller begränsningar av spel på vissa tävlingar eller händelser i tävlingar, eller andra åtgärder för att bekämpa manipulation av resultat inom sport som utgör objekt för vadhållning (21 kap. 5 § spellagen och 16 kap. 6 § spelförordningen). I detta syfte har myndigheten tagit fram Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd (SIFS 2020:2) om begränsningar och förbud mot viss vadhållning för att motverka manipulation av resultat (bl.a. matchfixning) inom sport samt rapportering av misstänkt manipulation. Föreskrifterna gäller vadhållning på sport som utförs i Sverige för den som har licens att tillhandahålla vadhållning enligt 8 kap. spellagen. Vid Spelinspektionen har också inrättats ett råd mot matchfixning (14 kap. 2 och 3 §§ spelförordningen). Rådet leds av Spelinspektionen och består av representanter för berörda myndigheter. Spelinspektionen får även tillåta att representanter från Sveriges Riksidrottsförbund och särskilt berörda idrottsförbund, branschorganisationer som representerar licenshavare som anordnar vadhållning samt andra särskilt berörda organisationer deltar. Rådets uppgift är att främja operativ och strategisk samverkan.

Riksidrottsförbundet har tagit fram ett regelverk som kallas Idrottens reglemente mot otillåten vadhållning samt manipulation av idrottslig verksamhet (nedan idrottens regelverk om matchfixning). Syftet med regelverket är bl.a. att idrottens aktörer ska omfattas av ett centralt regelverk och att manipulation av sporthändelser ska motverkas. Av regelverket framgår exempelvis att en idrottsutövare inte får delta i vadhållning beträffande en tävling i vilken denne själv deltar.

5.5 Licenshavares arbete för att upptäcka spelfusk och andra överträdelser

En viktig del av licenshavarnas spelansvar är att spelarna ska skyddas mot brottsliga gärningar som är förknippade med spel, t.ex. spelfuskbrott. En licenshavare ska ha rutiner för att motverka och upptäcka spelfusk samt överträdelser av användarvillkor och spelregler (14 kap. 16 § första stycket spellagen). Kravet på sådana rutiner innebär att licenshavaren behöver ha förutsättningar för att kunna upptäcka och motverka brottsliga

gärningar som är förknippade med spel. Det ställer bl.a. krav på att licenshavaren har tillgång till relevant kompetens och systemstöd för att kunna göra de bedömningar som krävs (prop. 2017/18:220 s. 327). Licenshavarnas arbete med att motverka och upptäcka brott och andra överträdelser består framför allt av en automatiserad kontroll och övervakning som synliggör avvikande spelmönster.

Det är också angeläget att spelare omedelbart kan rapportera misstänkta överträdelser i spelen till licenshavarna. Licenshavarna har därför en skyldighet att se till att det finns möjligheter för spelare att rapportera sådana händelser (14 kap. 16 § andra stycket spellagen). Om sådan inrapportering sker ska licenshavaren vidta nödvändiga åtgärder.

Licenshavare har vidare en möjlighet att lämna uppgifter om brott till polisen (14 kap. 16 § tredje stycket spellagen). De är också skyldiga att, på begäran av polisen, lämna alla uppgifter som myndigheten behöver för en utredning om brott som en spelare kan ha begått i samband med spel (14 kap. 17 § spellagen).

Licenshavarnas arbete med att hantera och sammanställa både uppgifter från den egna verksamheten och inkomna uppgifter, samt i vissa fall föra uppgifterna vidare, är en viktig del i arbetet mot matchfixning och andra överträdelser i samband med spel om pengar.

5.6 Informationsdelning om misstänkt matchfixning

Regeringen har ansett att det finns skäl att beakta Macolinkonventionen vid utformning av svensk rätt och att det finns ett behov av informationsdelning i arbetet mot matchfixning (jfr prop. 2017/18:220 s. 124, 125 och 192 samt prop. 2022/23:33 s. 42). Regeringen beslutade därför den 2 maj 2024 om ändringar i spelförordningen som trädde i kraft den 1 juli 2024 (SFS 2024:256). De nya bestämmelserna utgår ifrån förslag som lämnades i departementspromemorian Åtgärder mot matchfixning och olicensierad spelverksamhet (Ds 2021:29) och de krav som ställs i artikel 12 i konventionen på ett informationsutbyte mellan relevanta aktörer. Ändringarna rör informationsutbytet mellan Spelinspektionen, licenshavare samt idrottens aktörer. Den sistnämnda kategorin omfattar Sveriges Riksidrottsförbund och specialidrottsförbund som är anknutna till Riksidrottsförbundet. Spelinspektionen ska enligt bestämmelserna inrätta en plattform för informationsdelning och får bl.a. i uppgift att skaffa, sprida, sammanställa och analysera uppgifter om misstänkt matchfixning. Licenshavare ska bl.a. rapportera misstänkt matchfixning till Spelinspektionen och på begäran lämna viss information till myndigheten (14 kap. 7 och 8 §§). Licenshavare kan också få uppgifter om misstänkt matchfixning vidarebefordrade till sig från Spelinspektionen. Licenshavare och idrottsförbund har därtill möjlighet att dela uppgifter med varandra vid misstänkta överträdelser av idrottens regelverk om matchfixning (14 kap. 13 och 14 §§). Det har också genomförts lagändringar som bl.a. syftar till att ge aktörer som deltar i informationsdelningen ett rättsligt stöd för att behandla personuppgifter (prop. 2022/23:33 s. 42, bet. 2022/23:KrU7, rskr. 2022/23:189).

5.7 Behandling av personuppgifter i arbetet mot matchfixning

Prop. 2024/25:5

En licenshavare får enligt 17 kap. 5 § spellagen behandla personuppgifter inom ramen för arbetet mot matchfixning och annan brottslighet i tre olika syften: för att granska spelet i syfte att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslig verksamhet (punkt 4), för att kontrollera och rapportera avvikande spelmönster och misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadhållning (punkt 5) och för att kontrollera eller rapportera om spelaren deltagit i vadhållning i strid med idrottens regelverk om matchfixning (punkt 8).

Enligt de ändringar av spelförordningen som trädde i kraft den 1 juli 2024 får licenshavare, Spelinspektionen och idrottsförbunden vissa möjligheter och skyldigheter att dela uppgifter vid misstänkt matchfixning. De kommer dock endast ha rätt att behandla personuppgifter vid informationsutbytet om det behövs för att identifiera den aktuella sporthändelsen och påvisa vad som gett anledning till misstanken (12 kap. 6 § spelförordningen).

Det finns inget särskilt författningsstöd som möjliggör för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse. Licenshavare har dock sedan den 1 juli 2023 en uppgiftsskyldighet gentemot Polismyndigheten som innebär att de på begäran ska lämna alla uppgifter som myndigheten behöver för en utredning om brott som en spelare kan ha begått i samband med spel (14 kap. 17 § spellagen). Det kan inte uteslutas att sådana uppgifter som en licenshavare lämnar i enlighet med denna uppgiftsskyldighet kan vara uppgifter om lagöverträdelse. I samband med införandet av den aktuella regleringen anförde regeringen att uppgiftsskyldigheten utgör en sådan rättslig förpliktelse enligt lag som innebär att sådan nödvändig behandling av uppgifter om lagöverträdelse är tillåten (prop. 2022/23:33 s. 51). Det är också tänkbart att en uppgiftsskyldighet som följer av de ändringar i spelförordningen och som trädde i kraft den 1 juli 2024 kan utgöra en sådan rättslig förpliktelse.

Andra aktörer som deltar i arbetet mot matchfixning har något större möjligheter än licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse. Spelinspektionen får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att utföra sina uppgifter enligt spellagen och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen (17 kap. 4 § spellagen). Att en myndighet får behandla personuppgifter som rör lagöverträdelse framgår direkt av EU:s dataskyddsförordning och har även tydliggjorts genom dataskyddslagen (se 3 kap. 8 § dataskyddslagen). Det innebär att Spelinspektionen får behandla uppgifter om lagöverträdelse inom ramen för arbetet mot matchfixning.

När det gäller idrottsrörelsen får Sveriges Riksidrottsförbund (Riksidrottsförbundet) och ett sådant specialidrottsförbund som är anknutet till Riksidrottsförbundet behandla personuppgifter bl.a. om det är nödvändigt för att enligt spellagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen rapportera misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadhållning (17 kap. 6 § spellagen). Riksidrottsförbundet och ett specialidrottsförbund får vidare behandla personuppgifter inom ramen för arbete som utförs på grund av idrottens regelverk om matchfixning, om det är nödvändigt för att handlägga ärenden om förseelser och inhämta,

analysera och delge information som gäller möjliga förseelser (17 kap. 7 § första stycket spellagen). Av 17 kap. 8 § spellagen framgår vidare att samma aktörer får behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser. Ändamålen med behandlingen ska vara desamma som gäller för den övriga personuppgiftsbehandlingen som får ske inom ramen för idrottens arbete mot matchfixning.

6 En utökad rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelser

Regeringens förslag: En licenshavare med licens för vadhållning ska få behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser i vissa fall. Sådana uppgifter ska få behandlas om det är nödvändigt för att

1. granska ett spel om pengar i syfte att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslig verksamhet,
2. kontrollera och rapportera avvikande spelmönster och misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadhållning, eller
3. kontrollera och rapportera om en spelare deltagit i vadhållning i strid med idrottens regelverk om matchfixning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser, bl.a. *AB Svenska spel*, *Integritetsskyddsmyndigheten*, *Branschorganisationen för onlinespel (BOS)*, *Polismyndigheten*, *Spelinspektionen*, *Sveriges advokatsamfund* och *Sveriges riksidsrottsförbund*, tillstyrker eller har inga invändningar mot förslaget. *BOS* framhåller vikten av samverkan för att motverka matchfixning och att förekomsten av manipulerade resultat inom sport och idrott kan leda till att konsumenterna tappar intresse för vadhållning. *Svenska spel* anför att förslaget kommer att underlätta det utökade utbyte av uppgifter om misstänkt matchfixning mellan Spelinspektionen, idrottsrörelsen, licenshavarna och polisen som möjliggjorts genom tidigare författningsändringar. *Sveriges advokatsamfund* bedömer att den inskränkning i integritetsskyddet som förslaget innebär är proportionerlig. Även *AB Trav och Galopp (ATG)*, *Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier (Svalo)* och *Spelbranchens Riksorganisation (Sper)* tillstyrker förslaget, men efterfrågar vissa förtydliganden. De anser att det är oklart om den föreslagna rätten att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser även omfattar uppgifter om brott som inte har samband med matchfixning. Vidare anser *ATG* att det kan uppstå frågor kring i vilken mån licenshavare med licens för kommersiellt onlinespel får behandla uppgifter om lagöverträdelser i samband med granskning av spelet för att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslighet.

Uppgifter om lagöverträdelser kan förekomma i licenshavarnas arbete

I promemorian föreslås att sådana licenshavare som har licens för vad-hållning enligt 8 kap. spellagen ska ha rätt att behandla uppgifter om lagöverträdelser för vissa ändamål. För att en sådan rätt ska anses behövlig bör det inledningsvis klargöras om det kan förekomma uppgifter om lagöverträdelser i licenshavarnas arbete.

Spelbolagens granskning av de spel som de tillhandahåller är framför allt inriktad på att övervaka och analysera spelmönster. Det kan vid en sådan granskning uppkomma misstanke om matchfixning och andra brott vid bl.a. avvikande spelmönster eller kraftiga oddsrörelser. Endast i enstaka fall torde det vara frågan om mer detaljerade uppgifter om att någon begått ett visst brott, t.ex. i samband med att spelare rapporterar in att en viss utpekad person har begått ett brott eller någon annan form av överträdelse i samband med spelet. Mer fragmentariska uppgifter från granskningen kan också bli mer konkreta och ge en bild av ett händelseförlopp genom att läggas samman med uppgifter från den egna verksamheten eller från externa aktörer. En viktig del av arbetet mot matchfixning består nämligen av att licenshavare tar emot och lämnar uppgifter om misstänkt matchfixning till Spelinspektionen, idrottsrörelsen och i vissa fall polisen. Licenshavare kan därutöver få varningar som rör misstänkt matchfixning från internationella aktörer som bevakar spelmarknadens integritet.

I samband med att licenshavare och andra aktörer utbyter uppgifter om misstänkt matchfixning eller om misstänkta överträdelser av idrottens regelverk om matchfixning kan misstankar synliggöras och stärkas. Inom ramen för informationsutbytet mellan Spelinspektionen, licenshavare och idrottsförbund vid misstänkt matchfixning får personuppgifter endast behandlas i vissa undantagsfall. Enligt de förordningsändringar som trädde i kraft den 1 juli 2024 ska, i förekommande fall, endast de personuppgifter som behövs för att fastställa vilken sporthändelse och vilken typ av påverkan som misstankarna gäller få behandlas inom ramen för informationsutbytet (12 kap. 6 § spelförordningen). Om en licenshavare eller ett idrottsförbund har information om att en viss person kan ha medverkat i manipulationen kommer denna information inte kunna delas, om det inte är nödvändigt för att fastställa vilken sporthändelse som misstankarna gäller och vad misstanken består i.

I många fall kommer delade uppgifter endast innehålla information om individer i egenskap av medlemmar i en större grupp. Så kommer normalt sett vara fallet när det gäller exempelvis misstänkt matchfixning i en match mellan två fotbollslag. Det är i sådana fall inte möjligt att särskilja en specifik person och därmed utgör den typen av uppgifter inte personuppgifter.

Om en misstanke om matchfixning däremot rör en individuell sport som t.ex. boxning förhåller det sig dock annorlunda. I dessa fall måste idrottsutövarnas namn vanligtvis anges för att det ska vara möjligt att fastställa vilken sporthändelse det rör sig om. Alternativt så kommer det att vara möjligt att särskilja specifika personer med ledning av uppgifter om exempelvis turnering och datum. Detta innebär även att det utifrån information som delas kan vara möjligt att indirekt identifiera en enskild person

som misstänks för att ha medverkat till manipulationen. Ett exempel på detta är om misstankarna rör en singelmatch i tennis och avvikande spel noterats på antalet dubbelfel för en av idrottsutövarna.

Av Noas rapport Idrottskorruption framgår att matchfixning mest förekommer inom svensk fotboll. Det talar för att informationsdelningen om misstänkt matchfixning många gånger kommer att röra misstänkt manipulation under fotbollsmatcher. Oavsett om misstanken rör en sport som utövas i lag eller individuellt kan dock misstankar om matchfixning även riktas mot funktionärer som kan påverka resultat, som exempelvis domare.

En del av informationsutbytet om matchfixning, enligt de bestämmelser som trädde i kraft den 1 juli 2024, rör misstänkta överträdelser av idrottens regelverk om matchfixning. Licenshavare får enligt bestämmelserna vissa möjligheter och skyldigheter att utbyta uppgifter med idrottsförbunden i de fall en person misstänks ha agerat i strid med regelverket. Av regelverket följer bl.a. regler för idrottare när det gäller vadhållning på egen match och manipulation av resultat. Att agera i strid med regelverket är inte i sig ett brott. Regelverket har dock stora likheter med brottet spelfusk (19 kap. 4 § spellagen). Om en person som omfattas av idrottens regelverk om matchfixning gör sig skyldig till spelfusk har denne troligen även begått en överträdelse av regelverkets förbud mot manipulation. På motsvarande sätt finns det likheter mellan t.ex. mutbrott (10 kap. 5 a–5 c §§ brottsbalken) och regelverkets bestämmelser om stämpling och medverkan.

Det kan alltså förekomma personuppgifter i licenshavarnas arbete mot matchfixning. Det kan dessutom i vissa särskilda undantagsfall komma att vara möjligt att utifrån uppgifterna identifiera en enskild person som misstänks ha begått en brottslig handling, t.ex. genom att i strid med 19 kap. 4 § spellagen påverka utgången av ett spel. Frågan om misstankar om brott kan vara personuppgifter som rör lagöverträdelser enligt artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning är, som konstateras i avsnitt 4.2, visserligen omdiskuterad. Det är dock mycket som talar för att det i licenshavarnas arbete kan förekomma uppgifter som har sådan konkretionsgrad att de kan anses utgöra personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott.

Licenshavare bör i vissa fall få behandla uppgifter om lagöverträdelser

Behandling av personuppgifter kan ske på flera olika sätt. Med uttrycket behandling avses all hantering som görs med personuppgifter, oavsett om det sker elektroniskt eller inte. Det kan till exempel vara att samla in, registrera, lagra, samköra, eller skriva ut uppgifterna.

Det är nödvändigt att möjliggöra ett informationsutbyte om misstänkt matchfixning mellan relevanta aktörer för att Sverige ska leva upp till Macolinkonventionens ambitioner. Enligt regeringen är informationsutbytet dessutom en central del av arbetet för att motverka matchfixning. Ett effektivt informationsutbyte inbegriper moment där personuppgifter behöver hanteras, vilket i sin tur förutsätter att de aktörer som deltar i arbetet behöver ha rättsligt stöd för alla led i behandlingen av uppgifter. Licenshavarnas rätt att behandla personuppgifter om lagöverträdelser är i dag dock begränsad på så sätt att den förutsätter att behandlingen är

nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse. Det rättsliga stödet täcker därmed inte samtliga led i sådan personuppgiftsbehandling som får anses nödvändig för ett effektivt arbete mot matchfixning.

För att licenshavarna ska kunna utföra sitt granskningsarbete på ett bra sätt och vidta åtgärder i de fall de upptäcker oegentligheter kan de behöva behandla personuppgifter. Uppgifter som licenshavarna kan få tillgång till i sin granskande verksamhet kan vara av stor vikt både vid utredning om brott och vid informationsutbytet om misstänkt matchfixning. Licenshavarna har tillgång till uppgifter om den egna spelverksamheten som är unik och som kan vara avgörande för att skydda spelare från att utsättas från brott och att motverka brott som har samband med spel. Licenshavare har också en betydelsefull roll i arbetet mot matchfixning, och det är viktigt att de kan delta i informationsutbytet fullt ut. Det är vidare av stor vikt att det inte råder osäkerhet kring vilka uppgifter som licenshavare får behandla inom ramen för deras arbete med att bl.a. granska verksamheten, utbyta information och rapportera uppgifter till polis.

Av artikel 14.1 i Macolinkonventionen framgår det att varje konventionspart ska vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder för att säkerställa att alla åtgärder mot manipulation av resultat inom idrott följer relevanta nationella och internationella lagar och normer om skydd för personuppgifter. Även om personuppgifter som rör lagöverträdelse inte i någon större omfattning bedöms komma att behandlas inom ramen för arbetet mot matchfixning kan det i vissa fall ändå finnas behov av sådan behandling. Det är därför rimligt att licenshavare, i likhet med Spelinspektionen och idrottsförbunden, får behandla sådana uppgifter. Som *Svenska Spel* anför kommer förslaget bl.a. att underlätta det informationsutbyte som följer av de beslutade ändringarna i spelförordningen. Det bör mot denna bakgrund införas en bestämmelse i spellagen som innebär att licenshavare i sitt arbete mot spelfuskbrott, matchfixning och annan brottslighet får behandla sådana uppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning.

Uppgifter om lagöverträdelse ska endast få behandlas för vissa ändamål

Regeringen bedömer att det måste vara tydligt att uppgifter som rör lagöverträdelse endast får behandlas inom ramen för arbetet mot spelfuskbrott, matchfixning och annan brottslighet i samband med spel. För att arbetet mot matchfixning ska vara effektivt får det samtidigt inte råda osäkerhet kring att uppgifter från t.ex. granskningen av spelet får behandlas i flera steg och på olika sätt. Det gäller även i de undantagsfall då uppgifterna har, eller genom en sammanläggning med andra uppgifter når, en sådan detaljnivå att de är att se som uppgifter om lagöverträdelse. Det är också viktigt att rätten att behandla uppgifter om lagöverträdelse inte är begränsad till vissa typer av lagöverträdelse, eftersom olika matchfixningsupplägg kan leda till en mycket stor variation av brottsmisstankar. Licenshavarna bör därför få behandla uppgifter om lagöverträdelse för samma ändamål som de i övrigt får behandla personuppgifter för att motverka brott, spelfusk och andra typer av överträdelse av spelreglerna.

Som nämns i avsnitt 5.7 får licenshavarna i vissa fall behandla personuppgifter för att granska spelet i syfte att upptäcka fusk, bedrägerier och annan brottslig verksamhet, samt för att kontrollera och rapportera avvikande spelmönster och misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadhållning. En del av licenshavarnas arbete mot matchfixning består i att utbyta uppgifter med idrottsförbund vid misstänkta överträdelser av idrottens regelverk om matchfixning. Den nära kopplingen mellan överträdelser av regelverket och brott, som t.ex. spel-fuskbrott, gör att licenshavare bör kunna behandla uppgifter om lagöverträdelser även för det ändamålet. I likhet med all personuppgiftsbehandling bör det krävas att licenshavarnas behandling av uppgifter om lagöverträdelser är nödvändig.

ATG, Sper och Svalo har efterfrågat ett förtydligande kring om den föreslagna rätten att behandla uppgifter om lagöverträdelser är begränsad till vissa typer av brott eller inte. Som framgår ovan gör regeringen bedömningen att rätten att behandla uppgifter om lagöverträdelser inte bör vara begränsad till vissa typer av brott. Rätten att behandla sådana uppgifter bör i stället vara begränsad på så sätt att behandlingen ska vara nödvändig och endast får ske för ovan angivna ändamål.

Integritetskränkningen bedöms vara proportionerlig utifrån syftet

Som utgångspunkt innebär behandling av personuppgifter ett intrång i den berörda personens integritet. En uppgift om att någon kan misstänkas för ett brott kan vara en särskilt känslig uppgift. Spelinspektionen och idrottsförbunden får behandla uppgifter om lagöverträdelser i sitt arbete mot matchfixning. Att även licenshavare får en sådan möjlighet kan leda till ett ökat integritetsintrång. Ett eventuellt ökat integritetsintrång får dock anses vara proportionerligt i förhållande till intresset av att motverka matchfixning och andra brott som har samband med spel om pengar.

Förslaget innebär att behandlingen av uppgifter om lagöverträdelser ska vara nödvändig och endast får ske för särskilt angivna ändamål. För att licenshavare, idrottsförbund och Spelinspektionen ska få behandla personuppgifter vid informationsutbyte om misstänkt matchfixning måste det därutöver vara behövligt för att identifiera den aktuella sporthändelsen och påvisa vad som gett skäl till misstanken (12 kap. 6 § spelförordningen). De aktuella ändamålsbestämmelserna och bestämmelserna om informationsutbytet bedöms vara sådana lämpliga skyddsåtgärder som krävs enligt artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning. Utöver detta innehåller spellagen även ett förbud mot att vid behandling av personuppgifter utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på sådana personuppgifter som avses i artiklarna 9.1 och 10 i EU:s dataskyddsförordning, det s.k. sökförbudet (17 kap. 10 § spellagen).

Sammantaget innebär detta enligt regeringen att de integritetsrisker som följer av förslaget är begränsade och inte mer omfattande än vad som är nödvändigt för att nå syftet. Förslaget bedöms därmed, i enlighet med vad *Sveriges advokatsamfund* anför, utgöra en proportionerlig inskränkning i integritetsskyddet.

Syftet med att manipulera resultat inom idrott och sport är i regel att tjäna pengar genom vadhållning. Som *BOS* framhåller i sitt remissvar kan förekomsten av manipulerade resultat inom sport och idrott leda till att konsumenterna tappar intresse för vadhållning. Det gör att spelbolag med licens för vadhållning, dvs. enligt 8 kap. spellagen, kan ha ett särskilt intresse av att motverka matchfixning. Dessa licenshavare är också de som förväntas ha tillgång till uppgifter som kan vara relevanta i arbetet mot matchfixning. Mot den bakgrunden är det just spelbolag med licens för vadhållning som deltar i samverkan och som omfattas av det informationsutbyte mot misstänkt matchfixning som möjliggjorts genom författningsändringar. Den utökade rätten att behandla uppgifter om lagöverträdelser som föreslås i denna proposition bör därför gälla för spelbolag med licens enligt 8 kap. spellagen.

Ett stort antal licenshavare som har licens för vadhållning har även licens för kommersiellt onlinespel enligt 7 kap. spellagen. Regeringen bedömer, till skillnad från ATG, att förslaget inte riskerar att leda till osäkerhet kring i vilken mån licenshavare med licens för kommersiellt onlinespel får behandla uppgifter om lagöverträdelser i samband med granskning av spelet för att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslighet. Även om ett spelbolag kan ha flera olika licenser bör det inte råda några tvivel om vilka spel som spelbolaget tillhandahåller som faller in under respektive licens. När en licenshavare granskar ett spel står det därmed klart för denne vilket spel som granskas och vilken licens det spelet omfattas av. Det ingår inte i detta lagstiftningsärende att ta ställning till en utökad rätt att behandla uppgifter om lagöverträdelser för aktörer med licens för spel enligt 7 kap. spellagen. Som utgångspunkt får dock samtliga licenshavare enligt spellagen, i likhet med andra aktörer, behandla sådana uppgifter i den mån behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse (jfr avsnitt 4.2).

7 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringen ska träda i kraft den 1 februari 2025.

Regeringens bedömning: Det saknas behov av övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att ändringen ska träda i kraft den 1 december 2024.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som yttrar sig, bl.a. *BOS*, *Spelinspektionen* och *Sveriges riksidrottsförbund*, tillstyrker eller har inga invändningar mot förslaget och bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Eftersom den föreslagna ändringen bl.a. syftar till att motverka matchfixning och andra brott i samband med spel om pengar är det angeläget att ändringen kan träda i kraft så snart som möjligt. Med hänsyn tagen till de återstående stegen i

lagstiftningsprocessen bör lagändringen enligt regeringen kunna träda i kraft den 1 februari 2025.

Lagändringen bedöms inte vara sådan att den motiverar särskilda övergångsbestämmelser eller informationsinsatser.

8 Konsekvenser

8.1 Förslagets förenlighet med målet på spelmarknaden

Det av riksdagen beslutade målet för spelpolitiken är att spel om pengar inte ska kunna missbrukas för kriminell verksamhet (prop. 2018/19:1, bet. 2018/19:KrU1, rskr. 2018/19:94). Syftet med den föreslagna regleringen är bl.a. att motverka kriminell verksamhet i samband med spel om pengar. Förslaget bedöms få positiva konsekvenser för arbetet mot kriminell verksamhet på spelområdet och det brottsförebyggande arbetet. Förslaget bedöms vara i linje med målet för spelmarknaden.

8.2 Förslagets förenlighet med målet för den statliga idrottspolitiken

Målet för den statliga idrottspolitiken är bl.a. att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge flickor och pojkar, kvinnor och män positiva upplevelser av idrott som underhållning. Förslaget bedöms få positiva konsekvenser för arbetet med att bekämpa brott inom idrotten. Det bedöms därmed även kunna öka skyddet för idrottens integritet. Sammanfattningsvis bedöms förslaget bidra till uppfyllandet av målet för den statliga idrottspolitiken.

8.3 Konsekvenser för aktörerna på den svenska spelmarknaden

Förslaget berör de företag som har licens för att tillhandahålla vadhållning enligt spellagen. För närvarande har 46 aktörer en sådan licens. Storleken på dessa företag varierar stort. Förslaget innebär att dessa licenshavare får utökade möjligheter att behandla personuppgifter. Det bedöms som positivt för licenshavarna, eftersom det blir mer tydligt vilka personuppgifter de får behandla. Förslaget i sig medför inte några nya uppgifter eller särskilda kostnader för licenshavarna. Den utökade rätten att behandla personuppgifter kan i förlängningen bidra till ett utökat informationsutbyte kring misstänkt matchfixning. Det innebär dock inte nödvändigtvis mer arbete för licenshavarna eftersom den föreslagna bestämmelsen samtidigt förväntas underlätta deras arbete. Eftersom förekomsten av matchfixning kan påverka förtroendet för spelmarknaden i stort och vadhållning inom

sport i synnerhet får det antas ligga i licenshavarnas intresse att matchfixning motverkas.

Förslaget bedöms inte påverka konkurrensförhållandena på den svenska marknaden, t.ex. mellan licenshavare av olika storlek, eller innebära några administrativa kostnader av betydelse. Ingen licenshavare bedöms på grund av det aktuella förslaget behöva omvärdera sitt deltagande i marknaden.

Som framgår av avsnitt 5.6 har regeringen beslutat om ändringar i spel-förordningen som bl.a. innebär att Spelinspektionen ska inrätta en plattform för ett informationsutbyte om misstänkt matchfixning. Licenshavarnas utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling kommer framför allt ha betydelse för vilka uppgifter som kommer att kunna delas genom plattformen. Inom ramen för arbetet med att inrätta plattformen är det Spelinspektionens ansvar att genomföra de informationsinsatser som bedöms nödvändiga. Mot denna bakgrund bedöms det inte krävas några särskilda informationsinsatser om det nu aktuella förslaget.

Om inte den föreslagna ändringen görs kommer det även fortsättningsvis saknas ett tydligt rättsligt stöd för licenshavarna att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelse som innefattar brott. Utan ett sådant stöd försvåras deras arbete med att motverka matchfixning. Detta skulle inte överensstämma med det spelpolitiska målet.

8.4 Konsekvenser för staten

Spelinspektionen har tillsynsansvaret över spellagen och Integritetsskyddsmyndigheten har tillsynsansvaret över föreskrifter som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Förslaget innebär endast utökade möjligheter för licenshavare att behandla personuppgifter. Förslaget medför inte några nya uppgifter för myndigheterna och bedöms därmed inte ha några direkta ekonomiska konsekvenser för myndigheterna. Spelinspektionen och Integritetsskyddsnämnden har inte haft några synpunkter på denna bedömning.

Förslaget bedöms inte heller påverka det allmänna i övrigt. Sammantaget innebär detta att förslaget kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

8.5 Alternativa åtgärder är inte tillräckliga

Om förslaget inte genomförs kommer licenshavarna även fortsättningsvis sakna ett tydligt rättsligt stöd att behandla uppgifter som rör lagöverträdelse som innefattar brott i deras arbete med att motverka matchfixning. Den föreslagna rätten till personuppgiftsbehandling bedöms vara motiverad utifrån syftet att bekämpa kriminell verksamhet i samband med spel om pengar.

En annan tänkbar lösning är att genomföra lagändringar som medför att allt licenshavarnas arbete mot matchfixning följer av rättsliga förpliktelser. En sådan lösning bedöms mindre lämplig, bl.a. eftersom det skulle kräva en omfattande detaljreglering som riskerar att inte bli heltäckande.

8.6 Förslaget är förenligt med EU-rätten

Av avsnitt 6 framgår att förslaget om en rätt för licenshavare att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser bedöms vara förenligt med EU:s dataskyddsförordning. Även i övrigt bedöms förslaget vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket. Nästan samtliga av EU:s medlemsstater har undertecknat Macolinkonventionen och har därigenom åtagit sig att underlätta ett informationsutbyte om misstänkt matchfixning mellan relevanta aktörer. Det nu aktuella förslaget syftar bl.a. till att möjliggöra ett sådant informationsutbyte som åsyftas i Macolinkonventionen och ligger därmed i linje med vad andra medlemsstater förbundit sig att göra.

8.7 Förslaget behöver inte anmälas till Europeiska kommissionen

Förslag som utgör tekniska föreskrifter ska enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningdirektivet) anmälas till Europeiska kommissionen. Tekniska föreskrifter är enligt artikel 1.1 (f) i anmälningdirektivet bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser. Tekniska föreskrifter kan även vara regler för etablering av e-tjänsteleverantörer eller leverans av e-tjänster. Det aktuella förslaget innebär endast att det införs en rätt för vissa licenshavare att behandla en särskild typ av personuppgifter för angivna ändamål. Förslaget medför således inte några krav på produkter och informationssamhällets tjänster. Mot denna bakgrund bedöms det aktuella förslaget inte behöva anmälas till Europeiska kommissionen.

Kommerskollegium, som administrerar dessa anmälningsprocedurer, delar bedömningen att det aktuella förslaget inte behöver anmälas till Europeiska kommissionen.

9 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

17 kap.

8 § Personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas av

1. licenshavare med licens för vadhållning enligt 8 kap., om sådana uppgifter behandlas för de ändamål som anges i 5 § 4, 5 eller 8, och

2. dem som anges i 7 §, om sådana uppgifter behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Paragrafen reglerar rätten att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser inom ramen för idrottsförbunden och licenshavarnas arbete mot spelfuskbrott, matchfixning och annan brottslighet. Övervägandena finns i avsnitt 6.

I paragrafen införs en punktuppställning. I *första punkten* införs en ny bestämmelse som innebär att licenshavare med licens för vadhållning får behandla uppgifter om lagöverträdelser för vissa angivna ändamål. Rätten att behandla sådana uppgifter är inte begränsad till vissa typer av lagöverträdelser eller brottsrubriceringar. Bestämmelsen innebär i stället att det är tillåtet att behandla sådana personuppgifter om det är nödvändigt för att granska ett spel om pengar i syfte att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslig verksamhet, för att kontrollera och rapportera avvikande spelmonster och misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadhållning samt för att kontrollera och rapportera om spelaren deltagit i vadhållning i strid med idrottens regelverk om matchfixning.

Kravet på att det ska vara nödvändigt att behandla personuppgifterna innebär att endast sådana uppgifter som behövs för ändamålet får behandlas. I syfte att minska den interna exponeringen av personuppgifter ska tillgången till dessa enligt 3 § begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter enligt lagen (se prop. 2017/18:220 s. 332 och 333). Enligt 10 § är det inte heller tillåtet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på bl.a. sådana uppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning.

Bestämmelsen som avser Sveriges Riksidrottsförbund och ett sådant specialidrottsförbund som är anknutet till Riksidrottsförbundet överförs, med undantag för en redaktionell ändring, oförändrad till *andra punkten*.

Sammanfattning av promemorian En rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse (Fi2024/00220)

I promemorian föreslås att det ska införas en rätt för licenshavare med licens för vadshållning enligt 8 kap. spellagen (2018:1138) att för vissa ändamål behandla uppgifter om att någon kan ha begått ett visst brott. Det föreslås vara tillåtet att behandla sådana personuppgifter om det är nödvändigt för att granska ett spel om pengar i syfte att upptäcka fusk, bedrägeri och annan brottslig verksamhet, för att kontrollera och rapportera avvikande spelmönster och misstankar om manipulation av resultat inom sport med avseende på vadshållning samt för att kontrollera och rapportera om en spelare deltagit i vadshållning i strid med idrottens regelverk om matchfixning.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 december 2024.

Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 8 § spellagen (2018:1138) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap. 8 §¹

Personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas av dem som anges i 7 §, om sådana *personuppgifter* behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas av

1. licenshavare med licens för vadhållning enligt 8 kap., om sådana uppgifter behandlas för de ändamål som anges i 5 § 4, 5 eller 8, och

2. dem som anges i 7 §, om sådana uppgifter behandlas för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2024.

¹ Senaste lydelse 2023:309.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Branschföreningen för onlinespel, Förvaltningsrätten i Linköping, Integritetsskyddsmyndigheten, Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier, Kammarrätten i Jönköping, Kommerskollegium, Polismyndigheten, Spelbranschens riksorganisation, Spelinspektionen, Svenska fotbollförbundet, Sveriges advokatsamfund, Sveriges riksidrottsförbund och Åklagarmyndigheten.

Därutöver har yttranden inkommit från AB Svenska Spel och AB Trav och Galopp.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2024-06-24

Närvarande: f.d. justitierådet Mari Andersson samt justitieråden Kristina Svahn Starrsjö och Eric M. Runesson

En rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelser

Enligt en lagrådsremiss den 20 juni 2024 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Joanna Hedqvist.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 september 2024

Närvarande: Ulf Kristersson, Elisabeth Svantesson, Acko Ankarberg Johansson, Lotta Edholm, Camilla Waltersson Grönvall, Pål Jonson, Gunnar Strömmer, Jakob Forssmed, Anna Tenje, Johan Forssell, Erik Slottner, Mats Persson, Niklas Wykman, Maria Malmer Stenergård, Peter Kullgren, Parisa Liljestränd, Paulina Brandberg, Carl-Oskar Bohlin, Romina Pourmokhtari, Jessica Rosencrantz, Benjamin Dousa

Föredragande: statsrådet Niklas Wykman

Regeringen beslutar proposition 2024/25:5 En rätt för licenshavare att behandla uppgifter om lagöverträdelse